

КОРОТКІ ПОВІДОМЛЕННЯ

© Авсюкевич О.Є., Козак І.М., 2005
УДК 616.995.121(477.84)

О.Є. Авсюкевич, І.М. Козак

ПРОВИПАДКИ ЕХІНОКОКОЗУ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Тернопільська обласна санепідемстанція

Ехінококоз – одна з найтяжчих паразитарних хвороб людини і тварин, гельмінтоз, спричинений ціп'яком *Echinococcus granulosus*, що характеризується повільним розвитком паразитарних кіст, переважно у печінці, а також в інших органах і тканинах. Ехінококоз може ускладнюватись розривом кіст з розвитком анафілактичного шоку та наступним обсіменінням, а також нагноєнням.

Ехінококоз серед людей на території Тернопільської області не реєструвався більше 20 років.

Перші випадки ехінококозу в області почали реєструватися з 2001 року. За останні 5 років встановлено 12 випадків. З них усі місцеві: чоловіків – 2 (16,7%), жінок – 10 (83,3%). За віковими категоріями розподіл був таким: дітей до 14 років – 1 випадок, 50-60 років – 6 випадків і старше 60 років – 1 випадок. Печінка була уражена ехінококовими кістами у 7 хворих (58,3%), легені – у 5 (41,7%), печінка разом з легенями – в 1 випадку (8,3%).

Тривалість захворювання у більшості хворих становила 2-5 років. В основному ехінококоз був виявлений в осіб, які проживають у сільській місцевості. Це пояснюється тіснішим контактом сільського населення з тваринами, які є основними господарями цього гельмінту, а також недостатнім дотриманням правил гігієни. При зверненні за медичною допомогою ехінококоз було запідозрено у 8 випадках, у 3 хворих при госпіталізації встановлено рак легень, в одному – абсцес печінки. Серологічно ехінококоз підтверджено у 7 хворих, цитологічно – в 11 випадках.

Ехінококоз поширений серед тварин області. Ураженість цим гельмінтом свиней протягом останніх 10 років коливалась від 54,3 до 14,6%, ураженість собак – від 9,5 до 12%. Це

свідчить про наявність в області вогнищ ехінококозу, небезпеку поширення цього захворювання серед людей.

Наводимо короткий опис типових випадків ехінококозу, зареєстрованих в області.

Хвора П., мешканка Лановецького району, госпіталізована в обласний клінічний онкологічний диспансер. Діагноз при направленні: С-г pulmonum dextrum нижньої частки. Скарги на задишку, періодичний кашель, загальну слабкість, болі в ділянці нижньої частини правої легені. Діагноз при госпіталізації: С-г нижньої частки правої легені, II стадія, II клінічна група. TrN₀ M₀ (S₉₋₁₀). Діагноз клінічний: С-г нижньої частки правої легені, периферична форма. Гіпертонічна хвороба II ступеня, хронічний калькульозний холецистит. Варикозне розширення вен ніг. Проведена резекція нижньої третини правої легені. Вилучена пухлина (діаметр 8 см) направлена на цитологічне дослідження. Результат: молоді паразити, сколекси, гачки ехінококу. З епіданамнезу з'ясовано, що в господарстві є собаки безприв'язного утримання. Випадки згодовування ураженої ехінококом печінки собакам не пригадує.

Хвора К., мешканка Тербовлянського району, госпіталізована в обласний клінічний онкологічний диспансер. Діагноз при направленні: периферичний С-г правої легені з метастазуванням в ліву легеню. Туберкульома легені. Скарг не мала. При дослідженні вмісту пухлини (діаметр 5 см), вилученої при резекції нижньої третини правої легені, виявлені молоді паразити, гачки ехінококу.

Враховуючи епізоотичну та епідситуації з ехінококозу в області, прогноз несприятливий, проблема потребує вирішення як в соціальному, так і в медико-ветеринарному плані.